

สรุปผลการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับเขต (RW) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖

และงานแสดงมุทิตาจิตผู้เกษียณอายุราชการ ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

วันที่ ๒-๔ กันยายน ๒๕๕๖

ณ โรงแรมสตาร์ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ความเป็นมา

สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง ได้ดำเนินการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับเขต (RW) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ และงานแสดงมุทิตาจิตผู้เกษียณอายุราชการ ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ขึ้น ในวันที่ ๒-๔ กันยายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมสตาร์ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เพื่อเป็นเวทีในการติดตามการขับเคลื่อน การดำเนินงานตามนโยบาย/งานโครงการหลักของกรมฯ/เขต/จังหวัด โดยใช้เวทีตามระบบส่งเสริมการเกษตรในการพัฒนาบุคลากร และการแสดงมุทิตาจิตผู้เกษียณอายุราชการของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรในภาคตะวันออก ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

วัตถุประสงค์

๑. เป็นเวทีในการติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย/งานโครงการหลักของกรมฯ/เขต/จังหวัด
๒. เป็นเวทีพัฒนาบุคลากรและเชื่อมโยงวิชาการที่เหมาะสมในแต่ละท้องถิ่นตามความจำเป็นและความต้องการของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มีการถ่ายทอดสู่เจ้าหน้าที่ในระดับตำบลในเวทีต่างๆ ตามระบบส่งเสริมการเกษตร
๓. เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการหรือประเด็นที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานในพื้นที่
๔. เป็นเวทีสรุปผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ สรุปองค์ความรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและร่วมกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๗
๕. เป็นเวทีแสดงมุทิตาจิตผู้เกษียณอายุราชการ ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

บุคคลเป้าหมาย รวมทั้งหมด ๑๒๐ คน ตามรายละเอียดดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจากสำนักงานเกษตรจังหวัดฯ ละ ๘ คน รวม ๓๒ คน
 - หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร รวม ๒ คน
 - หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศและนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร รวม ๒ คน
 - หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร รวม ๒ คน
 - หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืชและนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร รวม ๒ คน
๒. ผู้แทนศูนย์ปฏิบัติการ ศูนย์ละ ๒ คน รวม ๑๐ คน
๓. ผู้เกษียณอายุราชการเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๑๕ คน
๔. ผู้ดำเนินการจัดสัมมนาและนักวิชาการผู้เข้าร่วมสัมมนาของสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง จำนวน ๑๓ คน
๕. วิทยากร และเจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๑๐ คน

รูปแบบการดำเนินการ แบ่งเป็น ๓ ส่วน คือ การบรรยายความรู้ การอภิปรายคณะ และ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้/ถอดองค์ความรู้ โดยใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การบรรยายความรู้

๑. สรุปผลโครงการบริหารจัดการผลไม้ภาคตะวันออก ปี ๒๕๕๖ มาตรการกระจายผลผลิตสู่ผู้บริโภค ในภูมิภาคต่างๆ/โครงการ MOU พักไฮโดรโปนิกส์
๒. รู้เท่าทัน AEC (Asean Economic Community)
๓. การแบ่งเขตเศรษฐกิจ (Zoning)

การอภิปรายคณะ ประเด็น “เล่าขานตำนานส่งเสริมการเกษตร” ผู้ร่วมอภิปราย ได้แก่

๑. นายชูเกียรติ ประดิษฐ์ศิลปกุล เกษตรจังหวัดจันทบุรี
 ๒. นายทิวา แชนเพชร ผู้อำนวยการศูนย์บริหารศัตรูพืช จังหวัดชลบุรี
 ๓. นายมนตรี กล้าชาย ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการและฝึกอบรม สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง
- ผู้ดำเนินรายการ นางอุบล มากอง รักษาการผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้/ถอดองค์ความรู้ จำนวน ๖ ประเด็น

- การบริหารจัดการในการพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกร (กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ)
- การถอดองค์ความรู้ เรื่องการผลิตสับปะรดโรงงาน (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต)
- การดำเนินงานและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร)
- การถอดบทเรียน smart officer (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร)
- ผลการทำงานจัดการศัตรูพืชตามภารกิจกลุ่มอารักขาพืช (กลุ่มอารักขาพืช)
- การบริหารจัดการศูนย์ปฏิบัติการ (ศูนย์ปฏิบัติการ)

ผลการสัมมนา

ส่วนที่ ๑ การบรรยายความรู้

สรุปผลโครงการบริหารจัดการผลไม้ภาคตะวันออก ปี ๒๕๕๖

มาตรการกระจายผลผลิตสู่ผู้บริโภคในภูมิภาคต่างๆ

โครงการ MOU ผักไฮโดรโปนิคส์

โดยนายวิเชียร ช่วยพิทักษ์

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง

๓ จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราดและระยอง เป็นแหล่งผลิตผลไม้เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ทุเรียน มังคุด เงาะและลองกอง แต่ละปีมีปริมาณผลผลิตรวมทั้ง ๔ ชนิด มากกว่า ๗๐๐,๐๐๐ ตัน และปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้น คือ ผลผลิตกระจุกตัว (Peak) ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ ทำให้ปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมากเกินกว่าการจัดการของกลไกตลาดปกติและการบริหารจัดการภายในจังหวัด

สถานการณ์การผลิตไม้ผลภาคตะวันออก ปี ๒๕๕๖

ทุเรียน พื้นที่ปลูก ๒๗๙,๓๕๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๓๒๒,๕๐๖ ตัน

มังคุด พื้นที่ปลูก ๒๐๕,๗๖๒ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๓๒,๗๔๓ ตัน

เงาะ พื้นที่ปลูก ๑๕๒,๔๘๐ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๒๒๕,๖๑๔ ตัน

ลองกอง พื้นที่ปลูก ๑๑๒,๖๔๙ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๖๓,๕๐๒ ตัน

- สนับสนุนกลไกตลาดปกติดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่แทรกแซงราคา
- การดำเนินการร่วมกันระหว่างส่วนกลางกับจังหวัด โดยจังหวัดเป็นหน่วยงานหลัก

ส่วนกลางเป็นหน่วยงานสนับสนุน ทั้งนี้ จังหวัดเป็นผู้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาผลไม้ของจังหวัด โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.) ซึ่งแผนประกอบด้วยส่วนที่ดำเนินการเองโดยจังหวัดโดยใช้งบประมาณจากจังหวัด

และท้องถิ่น และแผนขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลาง

- บริหารจัดการโดยกลไกของคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ (Fruit Board) และคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.)

แนวทางการจัดการผลไม้ ดังนี้

๑. กลโกตลาดปกติ ประมาณ ๘๐ %
๒. บริหารจัดการโดยใช้งบประมาณในจังหวัด ประมาณ ๑๐ %
๓. ผลผลิตส่วนเกิน (Over Supply) ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลางผ่าน Fruit Board ประมาณ ๑๐ %

วิธีการขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลาง

๑. ระดับจังหวัด จัดทำโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลไม้ระดับจังหวัดโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.)
๒. ระดับภาค บริหารจัดการและบูรณาการโดยสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง
๓. ระดับส่วนกลาง ดำเนินการจัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนโดย คณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ (Fruit Board) และสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

โครงการป้องกันแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคตะวันออก ปี ๒๕๕๖

ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนช่วยเหลือเกษตรกร(คณะกรรมการนโยบายและช่วยเหลือเกษตรกร : คชก .) จำนวนเงิน ๑๓๗,๑๓๖,๕๐๐ บาท จำนวน ๔ มาตรการและ ๑ กิจกรรม ดังนี้

๑. มาตรการบริหารจัดการคุณภาพผลผลิต วงเงิน ๗๒๐,๐๐๐ บาท
๒. มาตรการกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต วงเงิน ๑๒๐,๓๕๐,๐๐๐ บาท
๓. มาตรการส่งเสริมการแปรรูป วงเงิน ๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท
๔. มาตรการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคผลไม้ ๑๐,๑๙๐,๐๐๐ บาท
๕. กิจกรรมบริหารจัดการโครงการ ๓,๖๓๖,๕๐๐ บาท

ผลการดำเนินการโครงการป้องกันแก้ไขปัญหาผลไม้ภาคตะวันออก ปี ๒๕๕๖ อยู่ระหว่างการเบิกจ่ายงบประมาณ และรวบรวมสรุปผล

ผลการดำเนินงานการจัดงานประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคผลไม้ภายในประเทศ

ดำเนินการจัดงานในลักษณะจับคู่จังหวัดต้นทางปลายทาง ๖ ครั้ง ดังนี้

จันทบุรี กับ นครสวรรค์ ปริมาณที่จำหน่าย ๑๗,๗๐๔ กิโลกรัม ยอดจำหน่าย ๗๕๓,๑๖๕ บาท

จันทบุรี กับ อุบลราชธานี ปริมาณที่จำหน่าย ๓๒,๗๙๖ กิโลกรัม ยอดจำหน่าย ๑,๔๑๓,๐๑๕ บาท

ระยอง กับ อุตรดิตถ์ ปริมาณที่จำหน่าย ๓๔,๖๙๒ กิโลกรัม ยอดจำหน่าย ๑,๒๖๑,๓๘๕ บาท

ระยอง กับ มุกดาหาร ปริมาณที่จำหน่าย ๖๓,๒๖๐ กิโลกรัม ยอดจำหน่าย ๒,๔๔๘,๓๐๐ บาท

ตราด กับ นครพนม ปริมาณที่จำหน่าย ๑๖,๐๓๓ กิโลกรัม ยอดจำหน่าย ๓๘๖,๓๐๒ บาท

ตราด กับ หนองคาย ปริมาณที่จำหน่าย ๑๙,๖๐๒ กิโลกรัม ยอดจำหน่าย ๔๓๔,๘๙๐ บาท

รวมทั้งสิ้น ๑๘๓,๑๑๙ กิโลกรัม เป็นเงิน ๖,๖๙๙,๔๕๓ บาท

โครงการก่อสร้างศูนย์เรียนรู้การปลูกพืชไร้ดิน (Hydroponics)

โดยความร่วมมือระหว่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

กับ สำนักส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง

สถานการณ์สินค้าเกษตรปลอดภัย

ปัจจุบันตลาดและผู้บริโภคมีแนวโน้มการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะพืชผัก แต่เกษตรกรมีการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตที่มาก เกินความจำเป็น มีการใช้อย่างไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค ผลผลิตพืชผักปลอดภัยในตลาดมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรขาดแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรกรบางส่วนมีความต้องการที่จะผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย แต่เกษตรกรยังขาดความรู้และทักษะในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งขาดความเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้บริโภค ทำให้ตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยในประเทศไทยมีจำกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มียุทธศาสตร์ในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ และยั่งยืน : แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าภาคการเกษตร โดยเน้นด้านความมั่นคงคุณภาพ และความปลอดภัยอาหาร

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและภาคเกษตร (ยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีหน้าที่ดูแลหน่วยงานด้านส่งเสริมการเกษตร ได้เล็งเห็นความสำคัญของการผลิตสินค้าเกษตรที่สะอาดปลอดภัยจากสารพิษต่อผู้บริโภคซึ่งเป็นนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร สำนักส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง จึงได้จัดทำโครงการศูนย์เรียนรู้การปลูกพืชไร้ดิน (Hydroponics) โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง เป็นเงิน ๒,๐๘๐,๐๐๐ บาท (สองล้านแปดหมื่นบาทถ้วน) และใช้พื้นที่ของ สำนักส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง จำนวน ๔๑๔ ตารางเมตร โดยจัดสร้างโรงเรือนปลูกผักไร้ดินแบบน็อคดาว์น ดีมีพีทีลงนามลงนามความเข้าใจร่วม (MOU) โครงการศูนย์เรียนรู้ การปลูกพืชไร้ดิน (Hydroponics) ระหว่าง นายวิเชียร ช่วยพิทักษ์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรเขตที่ ๓จังหวัดระยอง และ นายปิยะ ปิตุเตชะ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง โดยมี นายวิทยา อธิปอนันต์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร พร้อมหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดระยอง และสื่อมวลชน เข้าร่วมเป็นสักขีพยาน วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๖ ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

สำนักส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง ได้วางระบบการบริหารโครงการไว้ดังนี้

๑. ดำเนินการในลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานภายใต้สังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร (สำนัก

ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง) ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัด ๙ จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัด จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง ศูนย์บริหารศัตรูพืชจังหวัดชลบุรี และบูรณาการร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

๒. วิธีการบริหารจัดการ

๒.๑ ตั้งคณะทำงานควบคุมและจัดการด้านการผลิตโดยกำหนดให้มีการแบ่งบทบาทภารกิจ/หน้าที่ ให้มีผู้รับผิดชอบชัดเจน เช่น เรื่อง น้ำ ไฟฟ้า การควบคุมการผลิต การปฏิบัติการดูแลรักษา

๒.๒ ตั้งคณะทำงานอำนวยการ เพื่อควบคุมดูแล กำกับให้โครงการบรรลุผลสำเร็จ

๒.๓ ตั้งคณะทำงานด้านการตลาด ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง และ สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง เพื่อวางแผนและจัดการด้านการจัดจำหน่าย

๓. ด้านการบริหารงบประมาณ

๓.๑ งบประมาณด้านโครงสร้าง จัดทำโรงเรือนและการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการเรียนรู้ ได้รับการสนับสนุนจาก องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

๓.๒ งบประมาณด้านการจัดการแรงงาน ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ใช้งบประมาณจากรายได้ของการจำหน่ายผลผลิต ถ้าไม่เพียงพอ ขอรับการสนับสนุนจาก องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

๓.๓ งบประมาณด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกรได้รับการสนับสนุนจาก องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

๔. ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

๔.๑ ระดับเจ้าหน้าที่ : กำหนดให้มีผู้แทนจาก ๙ จังหวัด/๕ ศูนย์ ร่วมปฏิบัติการโครงการฯ พร้อมทั้งให้มีแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ผลัดเปลี่ยนเข้ามาศึกษาเรียนรู้

๔.๒ ระดับเกษตรกร : มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการปลูกพืชไร่ดิน ให้กับเกษตรกรในจังหวัดระยอง และ ๙ จังหวัดในภาคตะวันออก

รู้เท่าทัน AEC (Asean Economic Community)

โดยนางสาววรรวิศรา เอี่ยมคุ้ม เศรษฐกรชำนาญการ สำนักเศรษฐกิจการเกษตร เขต ๖ ชลบุรี

อาเซียน (ASEAN) สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

Association of South East Asian Nation

“หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม” “ONE VISION, ONE IDENTITY, ONE COMMUNITY”

อาเซียน หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๑๐ มีสมาชิก
รวม ๑๐ ประเทศ คือ ไทยอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว
เมียนมาร์ และกัมพูชา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสันติภาพ เสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ
วัฒนธรรมในภูมิภาค

เป้าหมายของ AEC

ประการที่ ๑ การเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน

- สินค้าอ่อนไหวของประเทศอาเซียน (ภาษีนำเข้า ๐-๕%)

๑.๑ การเคลื่อนย้ายสินค้าเสรีภายใต้แผนงานใน AEC Blueprint

- ปรับประสานมาตรฐาน กฎระเบียบด้านเทคนิคและการประเมินให้เป็นไปตามหลักสากล ปฏิบัติได้ และโปร่งใส
- พัฒนาและใช้ระบบบริหารจัดการคุณภาพผลิตภัณฑ์ทั้งพืช ประมง ปศุสัตว์ อาหาร
- จัดตั้งระบบโดยใช้ GAP, GAHP, GHP, GMP, HACCP เป็นพื้นฐานสำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารให้สอดคล้องกับสากล
- ปรับประสานระบบและเกณฑ์ต่างๆ เช่น ระบบการกักกันและตรวจสอบหรือสุ่มตัวอย่างระดับ ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดในอาหาร มาตรฐานด้านความปลอดภัยและคุณภาพ แนวทางการใช้สารเคมี การควบคุมสุขภาพสัตว์ (สัตว์น้ำ/สัตว์บก) เป็นต้น

๑.๒ การเคลื่อนย้ายการบริการเสรี ภายใต้แผนงานใน AEC Blueprint เพื่อให้การค้าบริการของอาเซียนเป็นไปอย่างเสรีมากขึ้น

- โดยพัฒนาระบบการยอมรับร่วมกันเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบวิชาชีพในสาขาบริการ
- ส่งเสริมการร่วมลงทุนการบริการของอาเซียนไปยังประเทศที่สาม ครอบคลุมการค้าบริการ ๑๒ กลุ่ม ได้แก่ บริการภาคธุรกิจ/วิชาชีพ การสื่อสาร ก่อสร้าง สุขภาพ การจัดจำหน่าย การศึกษา สิ่งแวดล้อม การเงิน การท่องเที่ยว นันทนาการ การขนส่ง และอื่นๆ เช่น ธุรกิจเสริมความงาม สปา
- ปี ๒๕๕๓ เร่งรัด (PIS) ๔ สาขา ได้แก่ สาขาคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคม(e-ASEAN) สาขาสุขภาพ สาขาท่องเที่ยว และสาขาขนส่งทางอากาศ โดยให้สัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนอาเซียนไม่ต่ำกว่า ๗๐% และยกเลิกข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดทั้งหมด
- สาขาโลจิสติกส์ ให้นักลงทุนอาเซียนถือหุ้นได้ ๗๐% ในปี ๒๕๕๖
- สาขาการบริการอื่น ให้นักลงทุนอาเซียนถือหุ้นได้ ๗๐% ในปี ๒๕๕๘

๑.๓ การเคลื่อนย้ายการลงทุนเสรีภายใต้แผนงานใน AEC Blueprint

- ปฏิบัติกับนักลงทุนอาเซียนเช่นเดียวกับนักลงทุนชาติตนเอง
- เป็นข้อตกลงการลงทุนเต็มรูปแบบ เรียกว่า ความตกลงด้านการลงทุนของอาเซียน (ACIA : ASEAN Comprehensive Investment Agreement) มีหลักการของการลงทุน ๔ ด้าน ได้แก่ การส่งเสริม การอำนวยความสะดวก การคุ้มครอง และการเปิดเสรีเพื่อให้เข้ามาลงทุน
- เปิดโอกาสให้สมาชิกทำข้อสงวนสาขาที่ไม่ต้องการเปิดเสรีไว้ในตารางข้อผูกพันโดยไม่ต้องมีการเจรจาต่อรอง
- ปัจจุบันอาเซียน ๑๐ ประเทศได้ให้สัตยาบันในความตกลงฯ ครบแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

ข้อสงวนของไทยภายใต้ ACIA

สาขาที่ไทยไม่อนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนโดยเด็ดขาด

- การทำกิจการหนังสือพิมพ์ *
- การทำนา ทำไร่ ทำสวน*
- การเลี้ยงสัตว์*
- การทำป่าไม้และการแปรรูปไม้จากป่าธรรมชาติ*
- การทำการประมง เฉพาะการจับสัตว์น้ำในน่านน้ำไทย*
- การสกัดสมุนไพรไทย*

➡ * พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษ

- การทำหรือหล่อพระพุทธรูป และการทำบาตร
- การผลิตอาวุธ ➡ อยู่ในบัญชี ๒ แนบท้าย พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ห้ามไม่ให้ต่างด้าวประกอบกิจการที่เกี่ยวกับความปลอดภัย หรือ ความมั่นคงของประเทศ

- การผลิตไฟฟ้า ➔ ห้ามตาม พรบ. ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๐๙
- การผลิตบุหรี่ย ➔ ห้ามตาม พรบ. ไฟ้ พ.ศ. ๒๕๘๖
- การผลิตน้ำตาลจากอ้อย ➔ ห้ามทำเว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก กรม.

สาขาที่ไทยห้ามไม่ให้ต่างชาติถือหุ้นข้างมาก (ต้องเป็นนิติบุคคลไทย)

เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก กรม.

- การผลิตเครื่องไม้แกะสลัก
- การเลี้ยงไหม**
- การผลิตเส้นไหมไทย การทอผ้าไหม หรือการพิมพ์ลวดลายผ้าไหมไทย **
- การผลิตเครื่องดนตรีไทย**
- การผลิตถ้วยชามหรือเครื่องปั้นดินเผาที่เป็นศิลปวัฒนธรรมไทย**
- การทำนาเกลือ รวมทั้งการทำเกลือสินเธาว์**

** พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอยู่ในบัญชี ๒ แนบท้ายพ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการ การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน เครื่องถม เครื่องทองลงหิน เพราะมีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม หรือเครื่องเขิน หัตถกรรมพื้นบ้าน หรือจารีตประเพณี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การแปรรูปไม้เพื่อทำเครื่องเรือนและเครื่องใช้สอย

พันธกรณีของไทยภายใต้ ACIA

- ภายใต้ความตกลงฯ เดิม ซึ่งมีผลบังคับตั้งตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ ไทยผูกพันการเปิดเสรีการลงทุนภายในปี ๒๕๕๓ (ตั้งแต่ ๑ ม.ค. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป) ใน ๓ สาขา ดังนี้
 - การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
 - การทำไม้จากป่าปลูก
 - การเพาะ ขยาย และปรับปรุงพันธุ์พืช
- อาเซียนเห็นด้วยให้ใช้วิธีการเปิดเสรีแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยแบ่งออกเป็น ๓ ช่วง คือ ปี ๒๕๕๓ ปี ๒๕๕๕ และ ปี ๒๕๕๗
- ปี ๒๕๕๓ ไทยจึงเปิดให้นักลงทุนอาเซียนถือหุ้นได้ไม่เกิน ๕๑% ในสาขาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คือ การเพาะเลี้ยงทูน่าในกระชังน้ำลึก และการเพาะเลี้ยงกุ้งมังกรสายพันธุ์ใหม่ในประเทศไทย และสาขาการเพาะขยายและปรับปรุงพันธุ์พืช เฉพาะเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่

๑.๕ การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี ภายใต้แผนงานใน AEC Blueprint

- เพื่อสร้างมาตรฐานที่ชัดเจนของแรงงานฝีมือ (โดยทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements: MRAs) ด้านคุณสมบัติในวิชาชีพหลัก
- อำนวยความสะดวกให้กับเฉพาะ “แรงงานฝีมือ” ที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ใน MRAs เท่านั้น
- ปัจจุบันอาเซียนได้จัดทำ MRAs ไว้แล้ว ๗ สาขา คือ วิศวกรรม สถาปนิก แพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ นักบัญชี การสำรวจ และสาขาการท่องเที่ยวยังอยู่ระหว่างการพิจารณา

*** การเคลื่อนย้ายแรงงานภาคเกษตรไม่ได้ถูกกำหนดภายใต้แผนงานนี้ ***

๑.๕ การเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรี ภายใต้แผนงานใน AEC Blueprint

- ดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดโดยรัฐมนตรีคลังของอาเซียน
- เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนและการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้น
- ประเทศสมาชิกยังสามารถมีมาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศได้

เป้าหมายของ AEC

ประการที่ ๒ การสร้างเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน

๑. นโยบายการแข่งขัน เพื่อส่งเสริมให้มีการแข่งขันที่ยุติธรรม
๒. การคุ้มครองผู้บริโภค พัฒนาควบคู่กับมาตรการด้านเศรษฐกิจ
๓. สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา กำหนดแผนปฏิบัติการและแผนงานด้านลิขสิทธิ์
๔. โครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาด้านการขนส่งและอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้า
๕. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่ออำนวยความสะดวกด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ประการที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค

๑. จัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาของ SMEs
 ๒. จัดทำความร่วมมือในกลุ่มอาเซียนเพื่อลดช่องว่างในการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration: IAI)
- สนับสนุนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน (Public-Private Sector Engagement: PPE)

ประการที่ ๔ การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

การเปิดตลาดใหม่ที่มีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการคู่ขนานใน ๒ แนวทาง คือ

๑. แนวทางรวมกลุ่มภายในอาเซียน (AEC)
๒. แนวทางขยาย FTAs ของอาเซียน (ASEAN+๓, ASEAN+๖)

ภาพรวมของ AEC ปี ๒๕๕๘

สินค้า - ภาษีนำเข้าเป็นศูนย์/อุปสรรคนำเข้าลดลง

บริการ - ทำธุรกิจบริการระหว่างประเทศสมาชิกในอาเซียนได้เสรียิ่งขึ้น

การลงทุน - การลงทุนในอาเซียนมีอุปสรรคน้อยลง

แรงงานฝีมือ - การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเป็นไปอย่างเสรียิ่งขึ้น (เปิดแล้ว ๗ สาขา)

(ความตกลงอาเซียนไม่คลุมถึงแรงงานไม่มีฝีมือรวมถึงแรงงานเกษตร)

เงินทุน - การเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรียิ่งขึ้น

ความร่วมมือ - ความมั่นคงด้านอาหาร เกษตร ป่าไม้ และ ASEAN Connectivity ฯลฯ

ผลประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากการเป็น AEC

- มีตลาดส่งออกมากขึ้น เพราะอาเซียนมีประชากรเกือบ ๖๐๐ ล้านคน
- มีความสะดวกในการค้าขายระหว่างกัน และลดอุปสรรคทางการค้า
- สินค้าเกษตรบางชนิดส่งออกได้ราคาสูงขึ้น เพราะภาน้ำเข้าของอาเซียนลดลง ราคาขายที่เกษตรกรได้รับในประเทศจะสูงขึ้น
- การนำเข้าวัตถุดิบมีราคาถูก เช่น ปลา และสัตว์น้ำ ต้นทุนการผลิตลดลง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- เกิดการพัฒนาของผู้ผลิตและสร้างนวัตกรรมในสินค้าและบริการในประเทศเพื่อให้แข่งขันได้
- นักลงทุนไทยสามารถออกไปลงทุนในอาเซียนอื่น เพื่อขยายฐานการผลิตและการส่งออก
- มีการพัฒนาและเพิ่มคุณภาพบุคลากร / แรงงานลดช่องว่างทางเศรษฐกิจ เพิ่มอำนาจการซื้อ
- ผู้บริโภคได้ประโยชน์ มีสินค้าหลากหลาย

ผลกระทบที่ไทยจะได้รับจากการเป็น AEC

สินค้าที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรี AFTA เนื่องจากไทยมีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าคู่แข่งหรือคู่ค้ามาก เช่น กาแฟ (ทั้งเมล็ด และแปรรูป) ปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว ข้าว (แม้จะส่งออกมากกว่านำเข้าแต่อาจมีการนำเข้าข้าวคุณภาพต่ำจากประเทศเพื่อนบ้าน)

ตัวอย่างมาตรการที่มีใช้หลายรูปแบบถูกใช้มากขึ้น

การขออนุญาตนำเข้า (Import License)

- การกำหนดใช้สิ่งพลาสติกของมาเลเซียเป็นภาชนะบรรจุปลานำเข้า
- การกำหนดให้หน่วยงานเฉพาะของรัฐเป็นผู้นำเข้า เช่น มาเลเซียกำหนดให้ Bernas เป็นผู้นำเข้าข้าว แต่เพียงผู้เดียว
- การขออนุญาตจากหน่วยงานที่ดูแลก่อนการนำเข้า
- กำหนดด่าน/ท่าเรือในการนำเข้าสินค้า โดยเฉพาะอินโดนีเซีย
- การบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) ที่เข้มงวด
- ฟิลิปปินส์ให้ติดฉลากสินค้านำเข้าเป็นภาษา Tagalog หรือภาษาอังกฤษที่ชัดเจน อ่านง่ายและคงทน ระบุแหล่งกำเนิดสินค้า มิฉะนั้นจะต้องเสียภาษีป้ายฉลากร้อยละ ๕ ของราคาสินค้า

แนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ AEC ของภาคเกษตรไทยในด้านการค้าสินค้า

เกษตร

๑. แนวทางป้องกันผลกระทบ (เชิงรับ)

➤ การป้องกัน

- การบริหารการนำเข้า เช่น
- กำหนดให้เป็นสินค้าที่ต้องขอหนังสือรับรองนำเข้าและกำหนดคุณสมบัติผู้นำเข้า
- กำหนดมาตรฐานการผลิต เช่น ต้องมีใบรับรองปริมาณสารพิษตกค้าง
- กำหนดมาตรการสุขอนามัย (SPS) ที่เข้มงวด เช่น ต้องแสดงใบรับรองสุขอนามัยจากหน่วยงาน

ที่เชื่อถือได้ในประเทศต้นทาง (อย.)

- ตรวจเข้มใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (กรมศุลกากร)
 - กำหนดด่านนำเข้า (ให้นำเข้าเฉพาะด่านอาหารและยาและด่านตรวจพืช)
 - กำหนดช่วงเวลานำเข้า
 - ใช้มาตรการปกป้องพิเศษ (เก็บค่าธรรมเนียมปกป้อง)
- การปราบปราม การลักลอบนำเข้า/ การนำเข้าที่ผิดกฎหมาย
- การปรับโครงสร้าง การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันใช้เงินกองทุน FTA ของกระทรวงเกษตรฯ

๒. แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน (เชิงรุก)

- ปรับปรุง สนับสนุนและเร่งรัดให้เกษตรกรและผู้ประกอบการตระหนักรู้เพื่อปรับปรุงการผลิตให้แข่งขันได้ ๓ ประเด็น (๓ ก.)
- ประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิตให้แข่งขันได้ รัฐเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานการผลิต(ระบบน้ำ/ระบบชลประทาน ปุ๋ย วิจัยและพัฒนาพันธุ์ดี ระบบ Logistics)
- คุณภาพผลผลิต พัฒนาคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ซื้อ มีมาตรฐานสินค้าเกษตร และระบบตรวจรับรองคุณภาพสินค้าเป็นสากล
- ภาพลักษณ์ของสินค้า ให้ถูกตาต้องใจผู้ซื้อ พัฒนาบรรจุภัณฑ์ สร้างตราสัญลักษณ์ ยกจุดเด่นเอกลักษณ์ สิ่งบ่งชี้ภูมิศาสตร์ (GI) สร้างตำนานเล่าขานเชื่อมโยงการผลิต ชูกระบวนการผลิตไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม (Green Product)
- รวมทั้งการส่งเสริมให้ปรับปรุงการทำเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเกษตรกร
- ไปนอก เมื่อเราปรับปรุงตนเองได้แล้วจะสามารถแข่งกับสินค้าจากต่างประเทศได้ อาจเป็นรูปแบบ Traders ซื้อมา(แปรรูป)ขายไป รวมทั้งผู้ที่มีศักยภาพสามารถไปลงทุนในต่างประเทศได้ ทั้งนี้ต้องมีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วย

เขตเศรษฐกิจเกษตร (Zoning)

โดยนายวีรชัย กาญจนาลัย ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

แนวความคิดการจัดทำโซนนิ่งภาคเกษตร

- การบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์ สอดคล้องกับศักยภาพ และให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม
- การพัฒนาอย่างเป็นระบบตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ
- การเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต
- การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร

เพื่อรักษาดุลใน ๔ ด้าน

- สร้างความมั่นคงรายได้ให้เกษตรกร
- ใช้ประโยชน์ที่ดินเต็มตามศักยภาพ
- ตอบสนองตลาดโลก
- รักษาวินัยทางการเงินการคลัง

แนวความคิดบูรณาการจัดทำโซนนิ่งภาคเกษตร ประโยชน์และแนวทางการดำเนินงาน

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต บริหารจัดการผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มของภาคอุตสาหกรรมเกษตรที่ใช้ผลผลิตการเกษตรเป็นวัตถุดิบในการผลิต อันจะทำให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร พร้อมรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เกษตรกร

- สามารถกำหนดปริมาณและคุณภาพผลผลิตได้แม่นยำมากขึ้น
- วางแผนการผลิตและลดความเสี่ยงจากราคาผันผวนต้นทุน
- ลดต้นทุนขนส่งวัตถุดิบสู่โรงงานแปรรูป และขนส่งสินค้าเกษตรไปสู่ตลาดได้

ผู้ประกอบการ

- ลดต้นทุน ได้สินค้าที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการ
- สามารถวางแผนการบริหารจัดการการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้ชัดเจน

ภาครัฐ

- มีระบบฐานข้อมูลกลางของประเทศ เพื่อใช้ในการวางแผนบริหารการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดแนวทางการกำหนดเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจ

ข้อมูล

ข้อมูลกายภาพ

- แผนที่ดิน (๑:๕๐,๐๐๐)
- แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน (๑:๒๕,๐๐๐)
- แผนที่เขตเส้นฝน (Isohyte map)
- แผนที่ขอบเขตป่าตามกฎหมาย (๑:๕๐,๐๐๐)
- แผนที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร
- แผนที่นิคมสหกรณ์การเกษตร
- แผนที่เขตชลประทาน
- แผนที่ขอบเขตการปกครอง

เครื่องมือ

โปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)

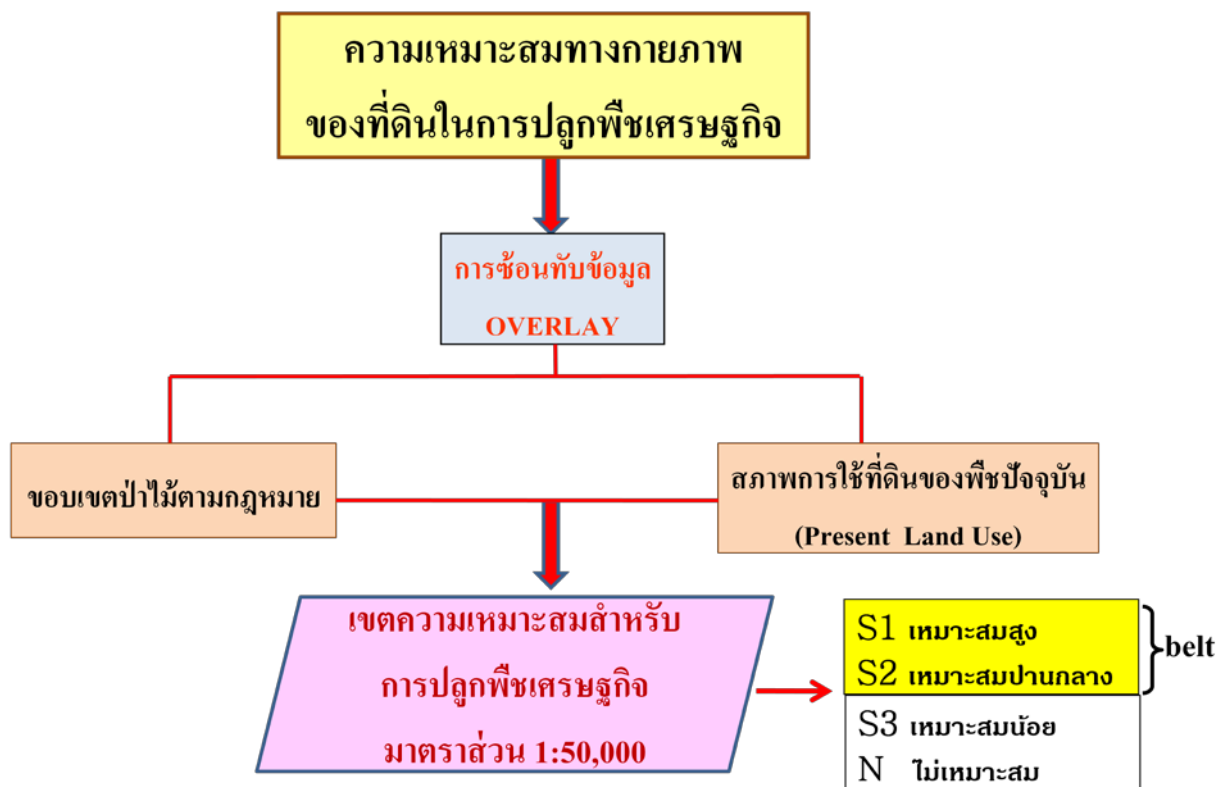
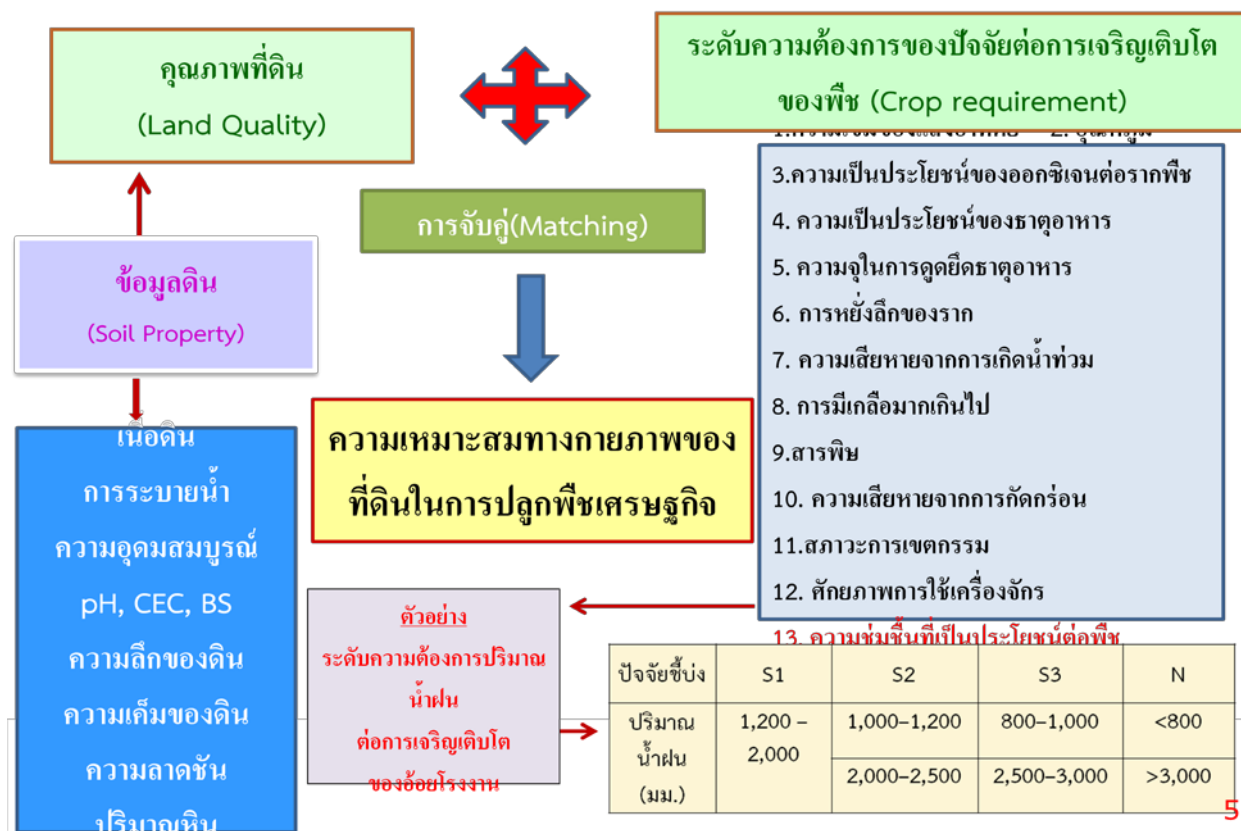
วิธีการ

การซ้อนทับข้อมูล OVERLAY

ดิน + สภาพการใช้ที่ดิน + ปริมาณน้ำฝน + ขอบเขตป่าไม้ + ขอบเขตการปกครอง = เขตความเหมาะสม

สำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

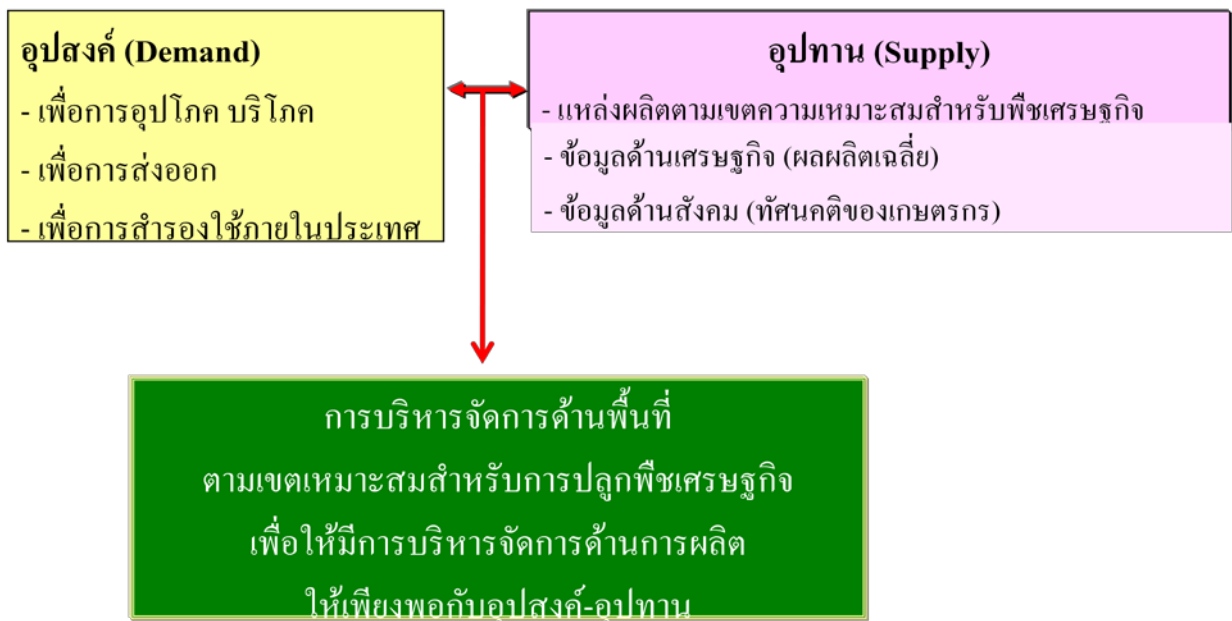
การประเมินความเหมาะสมทางกายภาพที่ดิน

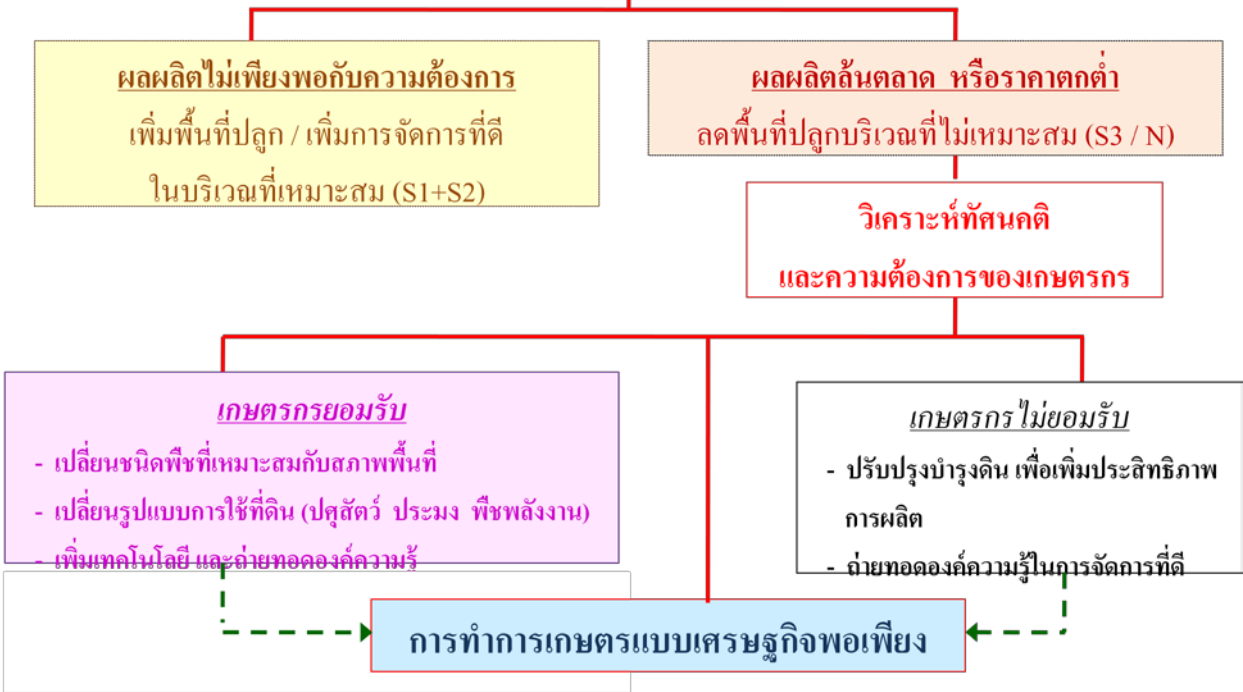
ขั้นตอนการจัดทำบัญชีแนบท้าย เรื่อง เขตเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจ 6 ชนิด

การบริหารจัดการการผลิตในเขตเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจ

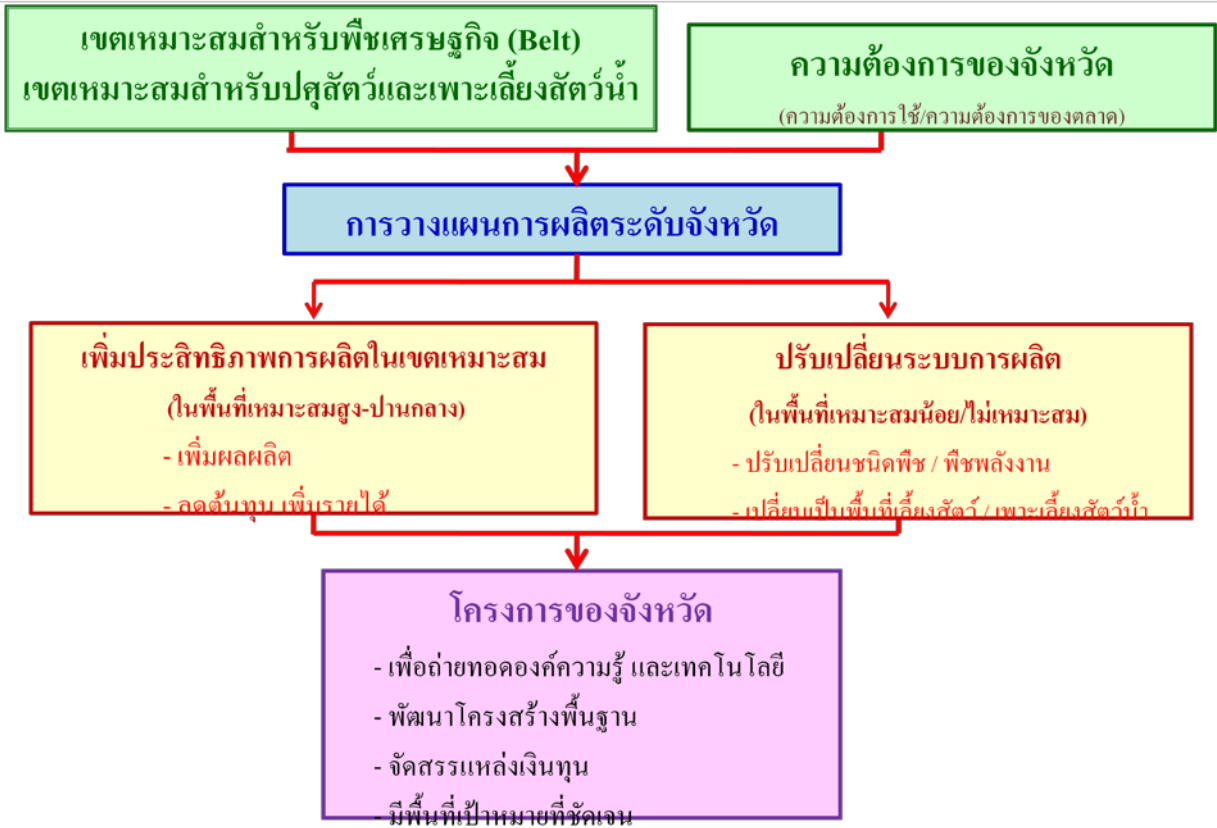
การบริหารจัดการด้านพื้นที่ตามเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ เพื่อให้มีการบริหารจัดการด้านการผลิต ให้เพียงพอกับอุปสงค์-อุปทาน

การบริหารจัดการด้านพื้นที่ตามเขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจ

พื้นที่เพาะปลูกปี 2554 (ไร่)	พื้นที่ความเหมาะสมในบริเวณที่มีการปลูกมันสำปะหลัง			
	ชั้นความเหมาะสมของที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ล้านตัน)
นอกเขตป่าไม้ 10,766,029	เหมาะสมสูง	2,280,608	4,100	9.35
	เหมาะสมปานกลาง	4,621,019	3,700	17.10
	เหมาะสมเล็กน้อย	2,438,553	2,900	7.07
	ไม่เหมาะสม	1,425,849		
ในเขตป่าไม้	1,104,798	-		1,104,798
รวมเนื้อที่				11,870,827

แนวทางประสานกับจังหวัดเพื่อวางแผนการผลิต

ความก้าวหน้าการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง เขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ ๖ ชนิด ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ประกอบด้วย ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๒. จัดส่งข้อมูลพร้อมเอกสารเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ ๖ ชนิด ให้หน่วยงานราชการในกระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว
๓. จัดประชุมในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่อง “ข้อมูลเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ” โดยมอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักในการจัดเตรียมแผนที่เขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ
๔. จัดประชุมผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรฯ เพื่อมอบหมายให้กำกับ ติดตามและประสานงานกับผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตที่รับผิดชอบ
๕. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง เขตเหมาะสมสำหรับปศุสัตว์ ๕ ชนิด ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๖ ประกอบด้วย โคเนื้อ โคนม สุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่
๖. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง เขตเหมาะสมสำหรับการปลูก ลำไยและสับปะรดโรงงาน ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖
๗. ประกาศเขตเหมาะสมสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๓ ชนิด ประกอบด้วย ปลานิล กุ้งขาว และกุ้งก้ามกราม

๘. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง เขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ เพิ่ม ๕ ชนิด ได้แก่ *เงาะ มังคุด ทูเรียน มะพร้าว และกาแฟ* ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ความคืบหน้าการดำเนินงาน

การประชุมหารือกับ นรม. เมื่อ ๒๖ ก.ค. ๕๖

- มอบหมายให้ มท. โดยผู้ว่าราชการจังหวัดไปสำรวจพื้นที่ในแต่ละจังหวัด รวมทั้งสำรวจความต้องการของเกษตรกร และผู้ประกอบการโรงงาน ซึ่งให้เน้นการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกอ้อยเป็นลำดับแรก และให้นำผลการสำรวจมารายงานใน ๑ สัปดาห์
- มอบ ร.นรม.ยุคล พิจารณาหารือมาตรการจูงใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้นำความเห็นและข้อมูลที่
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (นายอรพงศ์ เทียนเงิน) และที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นายนิรุตติ คุณวัฒน์) ไปประกอบการพิจารณาด้วย

การประชุมหารือกับผู้ว่าฯ เมื่อ ๒๘ ก.ค. ๕๖

- **สำรวจความต้องการปรับเปลี่ยนจากข้าวเป็นอ้อยและสินค้าเกษตรอื่นๆ ในระดับพื้นที่** โดยมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสำรวจพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมปลูกข้าว และเหมาะสมปลูกอ้อย โดย Matching อุปสงค์และอุปทานในพื้นที่ รวมทั้งความต้องการช่วยเหลือในระดับพื้นที่ของผู้ประกอบการและเกษตรกร โดยให้ส่งข้อมูลให้ มท. ภายใน **วันที่ ๕ ส.ค. ๕๖**

การประชุมหารือกับ นรม. เมื่อ ๕ ส.ค. ๕๖

ผลการสำรวจพื้นที่เบื้องต้น ๖๐ จังหวัด พบว่า

- ความต้องการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปปลูกอ้อยโรงงาน รวม ๐.๘๙ ล้านไร่ ปลูกมันสำปะหลัง/ปาล์มน้ำมัน/ข้าวโพด/ไม้ผล/ยางพารา ๐.๓๖ ล้านไร่ และปลูกพืชอื่นแทน ๙.๒๙ ล้านไร่
- ความสามารถของโรงงานน้ำตาลในการรองรับผลผลิตอ้อยเพิ่ม รวมประมาณ ๓/๐.๕ ล้านตัน (ภาคเหนือ ๑๘.๓ ล้านตัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๑.๑ ล้านตัน และภาคกลาง ๔๑.๒ ล้านตัน)

โดยมอบหมายให้ กค. และ กษ. ดำเนินการจัดทำรายละเอียดมาตรการให้ความช่วยเหลือและประมาณการวงเงินงบประมาณช่วยเหลือการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวเป็นการปลูกอ้อย และสินค้าเกษตรอื่นที่มีศักยภาพ ให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๑๒ ส.ค. ๕๖

ภารกิจของผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่

การสื่อสารกับเกษตรกร

- การสื่อสารทำความเข้าใจกับเกษตรกร/ผู้ประกอบการเกี่ยวกับแนวคิดในการจัดทำโซนนิ่งผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น และการดำเนินงานของรัฐบาล
- การสื่อสารกับเกษตรกรที่ปลูกข้าวอยู่ในพื้นที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม โดยจะมีการเสนอแนะทางเลือกแก่เกษตรกรในการปรับเปลี่ยนพื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่ข้าว เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสในการสร้างรายได้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ โดย

ระยะแรกให้ความสำคัญกับอ้อยโรงงาน

การสำรวจพื้นที่

- สำรวจพื้นที่ปลูกจริงในแต่ละจังหวัด ว่ามีการเพาะปลูกสอดคล้องกับแผนที่ที่แสดงความเหมาะสม/ไม่เหมาะสมในการเพาะปลูกข้าว
- สำรวจความต้องการของเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนในแต่ละพื้นที่ และข้อจำกัดในการปรับเปลี่ยนแต่ละพื้นที่
- สำรวจความต้องการการผลิตทางการเกษตรของผู้ประกอบการแปรรูปในพื้นที่ เพื่อวางแผนการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนของเกษตรกร โดยระยะแรกให้ความสำคัญกับการปรับไปสู่อ้อยโรงงาน
- สำรวจสิ่งจูงใจ/ความต้องการการช่วยเหลือในระดับพื้นที่ ทั้งระดับต้นน้ำ (เกษตรกร) และ ระดับกลางน้ำ/ปลายน้ำ (ผู้ประกอบการ)

การ Matching อุปสงค์/อุปทานในพื้นที่

- ทารือกับผู้ประกอบการในพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงความต้องการและกำลังการผลิตของโรงงานในพื้นที่กับผลผลิตที่จะผลิตได้เพิ่มขึ้นจากการปรับเปลี่ยนในพื้นที่
- การวางแผนเชื่อมโยงผลผลิตกับผู้ประกอบการ/โรงงานระหว่างจังหวัด (ในกรณีที่ไม่มีโรงงานในจังหวัด แต่มีอยู่ในจังหวัดข้างเคียง หรือในจังหวัดที่เป็นแหล่งตั้งโรงงาน)

การขับเคลื่อน Zoning ร่วมกับหน่วยงานระดับจังหวัด

คณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมระดับจังหวัด
(ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน)

อำนาจหน้าที่ :

- ตรวจสอบพื้นที่เกษตรกรรมตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม
- ตรวจสอบพื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสม
- ตรวจสอบพื้นที่ทำการเกษตรที่อยู่ในพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ หรืออยู่ในพื้นที่ป่า
- จัดทำแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับการตลาด
- สนับสนุนการผลิตของเกษตรกรที่เป็นการผลิตสีเขียว (Green economy)

มาตรการจูงใจเกษตรกร

แนวคิดการดำเนินมาตรการจูงใจ

ดำเนินการตั้งแต่ระดับต้นน้ำ ถึงระดับกลางน้ำและปลายน้ำ เช่น การปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกของเกษตรกร และการขยายและลงทุนเพิ่มของผู้ประกอบการในการแปรรูปสินค้าเกษตรและการจัดจำหน่ายผลผลิต เป็นต้น

เป้าหมายการดำเนินการ

ยึดการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย และไม่เหมาะสม จำนวน ๒๗.๔ ล้านไร่ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อไปส่งเสริมการผลิตสินค้าอื่นที่มีโอกาสทางการตลาด ได้แก่ อ้อยโรงงาน

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปลาบิล หูเปียร์เลี้ยงโคเนื้อ/พลังงาน เกษตรผสมผสาน เป็นต้น

มาตรการจูงใจระดับต้นน้ำ : เกษตรกร

- จัดหาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน
- สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ / ปรับปรุงระบบการขนส่งสินค้าเกษตร
- จัดหาลานตาก/ยุ้งฉาง
- สนับสนุนองค์ความรู้
- สนับสนุนด้านการตลาด
- สนับสนุนการทำประกันภัยพืชผลเกษตร
- สนับสนุนแหล่งเงินทุน/สินเชื่อให้แก่เกษตรกร

มาตรการจูงใจระดับกลางน้ำ/ปลายน้ำ : ผู้ประกอบการ

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นแก่ผู้ประกอบการ เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และระบบขนส่ง
- แหล่งเงินทุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อจัดตั้งโรงงาน หรือย้ายฐานการผลิตมาลงทุนในพื้นที่
- ส่งเสริมการลงทุนแก่ผู้ประกอบการ ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนในพื้นที่ส่งเสริม
- พัฒนาฝีมือแรงงานในพื้นที่
- ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster) ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

ส่วนที่ ๒ การอภิปรายคณะ

“เล่าขานตำนานส่งเสริมการเกษตร”

ผู้ร่วมอภิปราย ได้แก่

๑. นายทิวา แซมเพชร ผู้อำนวยการศูนย์บริหารศัตรูพืช จังหวัดชลบุรี
๒. นายมนตรี กล้าชาย ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการและฝึกอบรม สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง
๓. นายชูเกียรติ ประดิษฐ์ศิลปกุล เกษตรจังหวัดระยอง

ผู้ดำเนินรายการ นางอุบล มากอง รักษาการผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง

ประวัติย่อ

ชื่อ : นายชูเกียรติ ประดิษฐ์ศิลปกุล ตำแหน่ง : เกษตรจังหวัดจันทบุรี

วัน เดือน ปี เกิด : ๗ มิถุนายน ๒๔๙๖ วันสังบรรจุ : ๓ สิงหาคม ๒๕๒๕

ชื่อ : นายทิวา แซมเพชร ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการศูนย์บริหารศัตรูพืชจังหวัดชลบุรี

วัน เดือน ปี เกิด : ๑๗ กรกฎาคม ๒๔๙๖ วันสังบรรจุ : ๕ มกราคม ๒๕๑๙

ชื่อ : นายมนตรี กล้าชาย ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการและฝึกอบรมสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง

วัน เดือน ปี เกิด : ๒๗ เมษายน ๒๔๙๖ วันสังบรรจุ : ๑ สิงหาคม ๒๕๒๐

ความภาคภูมิใจในความเป็นนักส่งเสริมการเกษตร

ผอ.ทิวา แซมเพชร – รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เกิดเป็นคนไทยและเป็นข้าราชการรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประชญาในการทำงาน “จงปฏิบัติหน้าที่ หน้าที่ เป็นอยู่ให้ดีที่สุดและเต็มความสามารถ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ องค์กร และเกษตรกร”

ผอ.มนตรี กล้าชาย – มีความภาคภูมิใจในการพัฒนาตนเอง จากจุดเริ่มต้นเจ้าพนักงานส่งเสริมการเกษตร ได้เข้ามาจนเข้าสู่ตำแหน่งปัจจุบัน ได้ทำงานวิชาการตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้ตั้งแต่แรก ประชญาในการทำงาน “ครองคน ครองตน ครองงาน”

นายชูเกียรติ ประดิษฐ์ศิลปะกุล – ภาคภูมิใจในเส้นทางในงานส่งเสริมการเกษตรของตน โชคดีมีทีมงานที่ดี

มุมมองในงานส่งเสริมการเกษตรของท่าน

ผอ.ทิวา – งานส่งเสริมในอดีตมีความเข้มข้นมากกว่าในปัจจุบัน โดยเฉพาะนักส่งเสริมรุ่นเก่าจะรู้จักและคุ้นกับระบบ T and V (Training and Visiting) นักส่งเสริมการเกษตรจะอยู่ในพื้นที่เกือบตลอดเวลา ได้รับความไว้วางใจ เชื่อใจ มีความคุ้นเคยกับผู้นำชุมชนและเกษตรกรเป็นอย่างดี ปัจจุบัน สังคมของการส่งเสริมการเกษตรเปลี่ยนไป นักส่งเสริมการเกษตรไม่มุ่งเน้นการทำงานในพื้นที่มากนัก ใช้รูปแบบการสื่อสารแบบต่างๆ แทนการลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ อีกทั้งนักส่งเสริมมีภารกิจมาก งานส่วนใหญ่เป็นงานสนองนโยบายรัฐบาล เช่น การขึ้นทะเบียนเกษตรกร โครงการรับจำนำข้าวและพืชผลทางเกษตรต่างๆ ซึ่งไม่ใช่งานตามภารกิจหลักของตนเอง ในปัจจุบันรูปแบบการส่งเสริมการเกษตรที่นำมาปฏิบัติได้จริงและเกิดประโยชน์สูงสุดคือ การส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกรตามพระราชดำริ เป็นวิธีการส่งเสริมที่มีประโยชน์ที่สุด มีเกษตรกรเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

นายชูเกียรติ ประดิษฐ์ศิลปะกุล – สังคมส่งเสริมการเกษตรในอดีตอยู่กันอย่างพี่น้อง การออกพบปะเยี่ยมเยียนเกษตรกรในพื้นที่เป็นงานหลัก นักส่งเสริมมีความใกล้ชิดและสัมพันธ์อันดีกับเกษตรกร ปัจจุบันนักส่งเสริมรุ่นใหม่ส่วนใหญ่เป็นสตรี สังคมเป็นรูปแบบ social network งานที่ทำส่วนใหญ่ไม่ใช่งานตามภารกิจ นักส่งเสริมขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่

ผอ.มนตรี กล้าชาย – นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรที่ smart ต้องพร้อมไปด้วยความรู้ทางวิชาการ

สิ่งที่ยอยากจะทำไว้

ผอ.มนตรี กล้าชาย – ขอให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุดในทุกด้าน

นายชูเกียรติ ประดิษฐ์ศิลปะกุล – ขอให้นักส่งเสริมการเกษตรทุกท่านมีความมุ่งมั่น อดทน มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา สามารถปรับวิธีการทำงาน ปรับทัศนคติในการทำงาน มองเชิงบวก สร้างเสริมความเชี่ยวชาญในงาน

ผอ.ทิวา แซมเพชร – จงเห็นความสำคัญของผู้บังคับบัญชา มีความคิดอย่างเป็นระบบ มีกรอบความคิด เตรียมความพร้อมเพื่อก้าวหน้าอยู่เสมอ ขอให้ภาคภูมิใจตั้งใจปฏิบัติงานสมกับเป็นข้าราชการรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ส่วนที่ ๓ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้/ถอดองค์ความรู้

กลุ่มที่ ๑ การดำเนินงานและพัฒนาเยาวชนเกษตรกร

๑. การพิจารณาจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรในโรงเรียน

ปัจจุบันภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง ๙ จังหวัด เกือบร้อยละร้อย เป็นกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียน ฉะนั้น ก่อนการจัดตั้งกลุ่มควรมีหลักพิจารณาดังต่อไปนี้

๑.๑ พิจารณาโรงเรียน (คัดเลือก)

- พื้นที่ทำกิจกรรม พื้นที่เหมาะสม ขนาดพื้นที่ มีความอุดมสมบูรณ์ แหล่งน้ำ
- ผู้บริหารโรงเรียนมีความสนใจให้โอกาสแก่ครูที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่ นักเรียน และมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนางานเยาวชนเกษตรกร
- ที่ปรึกษา/ครูผู้ดูแลงานเยาวชนเกษตรกร มีความสนใจด้านการเกษตร มีความรู้ความสามารถถ่ายทอดนักเรียนได้
- นักเรียนสนใจและสมัครใจ ควรมีสมาชิกประมาณ ๑๕-๓๐ คน

๑.๒ ชุมชน

- ประกอบอาชีพการเกษตร
- ผู้นำชุมชนให้ความสำคัญ
- ประชาชนชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๓ อปท./สพฐ. ให้การส่งเสริมและสนับสนุน

๒. การดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

๒.๑ กระบวนการกลุ่ม

- ประชุมชี้แจงสมาชิก
- จัดตั้งกลุ่มและคัดเลือกคณะกรรมการ
- จัดทำข้อบังคับกลุ่ม
- เปิดสภายุวเกษตรกร

๒.๒ กระบวนการกิจกรรมของกลุ่ม

- ทำแผนการถ่ายทอดความรู้แบบมีส่วนร่วม
- ดำเนินงานด้านการเกษตรและอื่น ๆ
- การจัดบันทึก (ประจำกลุ่มรวม กลุ่มย่อย ส่วนบุคคล)
- ขยายผล (กิจกรรม)
- การประเมินผล (กิจกรรม)
- สรุปรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ๑ ครั้ง

๓. การพัฒนาเจ้าหน้าที่

๓.๑ การบริหารงานเยาวชนเกษตรกร

- ทำหนังสือแจ้ง สพฐ. (จังหวัด)

- ทำหนังสือแจ้งโรงเรียน (อำเภอ จังหวัด)
- ทำหนังสือแจ้ง ศบ.กต. อบท. (อำเภอ จังหวัด)
- ประสานงานการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกร

๓.๒ การดำเนินงานยุวเกษตรกร (เจ้าหน้าที่)

- ศึกษาคู่มือการดำเนินงานยุวเกษตรกร
- จังหวัดจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานยุวเกษตรกรระดับอำเภอ
- เจ้าหน้าที่จังหวัด/เกษตรอำเภอ เป็นพี่เลี้ยงให้เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ
- สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานที่ประชุมเกษตรอำเภอประจำเดือน
- สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ปีละ ๑ ครั้ง ให้ผู้เกี่ยวข้อง (สพฐ. อบท.)

กลุ่มที่ ๒ การถอดองค์ความรู้ “การผลิตสับปะรดโรงงาน”

นายมนตรี กล้าชาย ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการและฝึกอบรม สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง

๑. ความสำคัญทางเศรษฐกิจ
๒. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์
๓. ยุทธศาสตร์สับปะรด ปี ๕๓ - ๕๗
๔. เทคโนโลยีการ

๑. ความสำคัญทางเศรษฐกิจของสับปะรดโรงงาน

พื้นที่การปลูก ๖.๒ แสนไร่ ๒๒ จังหวัดในประเทศไทย ผู้ปลูกสับปะรดโรงงานจำนวน ๔๐,๐๐๐ ครัวเรือน มูลค่าการส่งออก ๒๖,๐๐๐ ล้านบาท ผลิตรัถน์ได้แก่ สับปะรดกระป๋อง/น้ำสับปะรดเข้มข้น/สับปะรดแช่แข็ง/สับปะรดกวน ตลาดการส่งออก ได้แก่ กลุ่มประเทศยุโรป อเมริกา แคนาดา ตะวันออกกลาง เอเชีย ตะวันออก

๒. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

- การขยายพันธุ์ ใช้จุก, หน่อข้าง, ตะเกียง
- สภาพดิน ดินทุกชนิด (ยกเว้นดินเหนียว) การระบายน้ำดี pH ๔.๕ - ๕.๕ ปริมาณน้ำฝน ๘๐๐ - ๑,๐๐๐ มม.

- ยุทธศาสตร์สับปะรด ปี ๕๓ - ๕๗

- ยุทธศาสตร์สับปะรดมี ๔ ยุทธศาสตร์ ประเทศไทย มีเป้าหมาย

- เป็นผู้ผลิตและส่งออกอันดับ ๑ ของโลก
- เพื่อผลิตสินค้าให้ได้คุณภาพและปลอดภัย

๑. ด้านการผลิต

๒. ด้านการแปรรูป

๓. ด้านการตลาด

๔. ด้านการบริหารจัดการ

๔. เทคโนโลยีการผลิตสับปะรด

- การเลือกและการเตรียมพื้นที่
- การเตรียมวัสดุปลูก
- พันธุ์
- ระบบการปลูก
- การควบคุมวัชพืช
- ปุ๋ย
- การตรวจเช็คค้ำน้ำหนักต้นก่อนบังคับดอก
- การเร่งการออกดอก
- การผ่าหน่อดูผลการบังคับดอก
- การตรวจเช็คค้ำดอกในระยะเวลาเจริญเติบโต
- การเช็คค้ำดอกการออกโดยธรรมชาติ
- การเก็บเกี่ยวผลผลิต

กลุ่มที่ ๓ การบริหารจัดการในการพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกร

- เข้ารับการฝึกอบรมการพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกรที่ สสข.๓ ระยะเวลา วันที่ ๓๐ ก.ค.๒๕๕๖
- จัดอบรมเจ้าหน้าที่ธุรการและเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลของอำเภอในการใช้เครื่องพิมพ์ และฝึกพิมพ์จริง โดยให้เตรียมข้อมูลเกษตรกรของแต่ละอำเภอมาร่วม วันที่ ๓/ ส.ค.๒๕๕๖
- เกษตรจังหวัดสระแก้ว ทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการจัดพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกร วันที่ ๘ ส.ค. ๒๕๕๖
- ทำหนังสือขอเช่าระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จาก บ.ทีไอที ระยะเวลา ๑ เดือน (๑๕ ส.ค.-๑๕ ก.ย. ๕๖) ได้ความเร็ว ๓๐ MB ติดตั้งที่ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว (warroom)
- เรียกประชุมเกษตรอำเภอและเจ้าหน้าที่ สนง.เกษตรจังหวัด ๑๔ ส.ค. ๕๖
 - เพื่อแบ่งงาน /ชี้แจงหน้าที่ของแต่ละฝ่าย และกำหนดแผนการจัดพิมพ์สมุด โดยมีกำหนดระหว่างวันที่ ๑๕-๓๐ ส.ค.๕๖
 - ติดตั้ง PC ประสิทธิภาพสูงที่แต่ละอำเภอนำมาเข้ากับเครื่องพิมพ์และทดสอบระบบก่อนการใช้งานจริง

เริ่มพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกร วันที่ ๑๕ ส.ค. ๕๖

- เจ้าหน้าที่อำเภอลงชื่อมาปฏิบัติงานและรับมอบใบงานเวลา ๐๘.๐๐ น.เริ่มปฏิบัติงานแต่ละวัน เวลา ๐๘.๓๐ น.
 - เป้าหมาย ๔๐๐ เล่ม/เครื่อง โดย ๑ เครื่อง มีเจ้าหน้าที่ ๒ คน
 - มีอาหารเลี้ยง ๓ มื้อ พร้อมอาหารว่างและเครื่องดื่ม

- ลงชื่อส่งมอบงานที่ทำได้แต่ละวันในเวลาประมาณ ๑๘.๐๐-๑๙.๐๐ น.หากใครประสงค์จะรับงานวันต่อไปมาพิมพ์เพิ่มก็ได้

หลักการพิมพ์

- โดยเริ่มพิมพ์ที่ละอำเภอ ไปเรื่อยๆ จนครบ ๙ อำเภอ อำเภอใดที่พิมพ์เสร็จแล้ว ก็ส่งมอบให้อำเภอดำเนินการต่อไป
- ระยะเวลาที่ดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑๕-๓๐ ส.ค.๒๕๕๖ พิมพ์ทุกวัน รวมเสาร์-อาทิตย์ ด้วย รวมระยะเวลาดำเนินการทั้งสิ้น ๑๖ วัน
- ปัญหาและอุปสรรค
 - ระบบไม่ค่อยเสถียร ล่มบ่อย ต้องรอเวลา

ผลการดำเนินงานพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกรสำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี

ขั้นตอนการดำเนินงาน

รับการฝึกอบรมจากกรมฯ และเขต ในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ประชุมเกษตรอำเภอประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้อำเภอจัดทำแผนการดำเนินงานพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกร

ทดลองใช้โปรแกรม พิมพ์สมุด ในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ของอำเภอเกาะสีชัง

ฝึกอบรมการพิมพ์สมุดให้อำเภอ ในวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖

เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

ปัญหา : บันทึกรตอนช่วงเวลาทำงาน ระบบโปรแกรมช้ามาก

การแก้ปัญหา : ๑. เพิ่มช่องทางการติดต่อกับอำเภอใน social media

๒. โทรติดต่อเจ้าหน้าที่กรมฯ ช่วยแก้ไข

๓. บันทึกรช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ และช่วงกลางคืน

แนวทางการดำเนินงาน

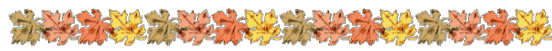
- กระจายเครื่องพิมพ์ไปแต่ละอำเภอ โดยอำเภอที่มีครัวเรือนมากกว่า ๕,๐๐๐ ครัวเรือน ให้เครื่องพิมพ์ ๒ เครื่อง คืออำเภอบ่อทอง และอำเภอพนัสนิคม
- ใช้การติดต่อประสานงานในทุกช่องทาง เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้กับอำเภอให้เร็วที่สุด
- ค้นหาเพื่อน ที่มีความต้องการดำเนินงานให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และรีบดำเนินการให้เสร็จสิ้น โดยอำเภอบ้านบึงเสร็จสิ้นเป็นลำดับแรก
- เมื่อมีอำเภอที่ดำเนินงานเสร็จแล้ว ได้ทำการยืมเครื่องพิมพ์เพื่อให้อำเภอที่เหลืออยู่

ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงาน

๑. ระบบการพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกร(online) มีปัญหาและลំบ่อมย ทำให้ไม่สามารถพิมพ์สมุดทะเบียนเกษตรกรได้ตามแผนการปฏิบัติงานที่แต่ละจังหวัดได้กำหนดไว้
๒. บุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน
๓. ปริมาณงาน งบประมาณ ระยะเวลา ภารกิจ ไม่สัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

๑. ขอให้กรมฯ จัดทำเมนูบัญชีรายชื่อ สำหรับการแจกสมุดทะเบียนเกษตรกร เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอ เพื่อลดระยะเวลาในการทำงาน
๒. หน่วยงานในระดับกรมฯ ควรมีการบูรณาการงานที่รับผิดชอบ ให้ไม่เกิดการซ้ำซ้อนในขั้นตอนปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ
๓. กรมฯควรจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานในแต่ละปี เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้กำหนดการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกัน

กลุ่มที่ ๔. ผลการทำงานจัดการศัตรูพืชตามภารกิจ

กิจกรรมที่ ๑ การถ่ายทอดความรู้

๑.๑ จังหวัดดำเนินการเอง (นครนายก, ตราด)

ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน

- งบประมาณไม่เพียงพอ
- ขาดวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้

๑.๒ อำเภอดำเนินการถ่ายทอดความรู้ (๗ จว.)

ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน

- ช่วงเวลาการถ่ายทอดความรู้ไม่สอดคล้องกับฤดูกาลผลิต
- ขาดทักษะการถ่ายทอดความรู้
- จนท.ต้องปฏิบัติงานตามนโยบายทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผน

ข้อเสนอแนะ

ควรดำเนินการถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรในพระราชดำริ

กิจกรรมที่ ๒ การรายงานแปลงพยากรณ์

- ควรปรับการรายงานให้มีความเหมาะสมตามชนิดพืช

๒. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๕๖/แผน ๕๗

อดีต

- เกิดจากปัญหาการระบาดของศัตรูพืช (เพลี้ยแป้ง) และขาดเจ้าภาพรับผิดชอบ
- เริ่มต้นด้วยความรู้เกษตรกรด้านศัตรูพืชมีน้อย

ปัจจุบัน

- เกษตรกรมีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ในแปลงได้

- เกษตรกรมีความสามารถในการสำรวจศัตรูพืช
- ความสำเร็จมาจากการจัดตั้ง ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนให้สอดคล้องกับปัญหา

อนาคต

- พัฒนา ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
- สร้างหมอพืช/ที่ทำกร/การบริการเกษตรกร เชื่อมโยงเครือข่ายถอดองค์ความรู้ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ที่ประสบความสำเร็จ
- จัดการประกวด ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน
- ให้ ศูนย์บริหารศัตรูพืชรับผิดชอบประสานงานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ระดับเขต

๓. การพัฒนาบุคลากรกลุ่มอารักขาพืช

- ❖ พัฒนาองค์ความรู้เรื่องการวินิจฉัยศัตรูพืชและศัตรูธรรมชาติ
- ❖ พัฒนาการถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรในพระราชดำริ

หลักสูตร ระยะยาว

- ศึกษาดูงานและเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งในและนอกประเทศ
- เสริมสร้างทักษะด้าน IPM

๔. การสนับสนุนปัจจัย

- วัสดุ อุปกรณ์ การถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืช
- งบประมาณการฝึกอบรมนักวิชาการ
- วัสดุ อุปกรณ์ สำนักงานของกลุ่มอารักขาพืช
- กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ
- การผลิตหัวเชื้อศัตรูธรรมชาติให้ศูนย์บริหารศัตรูพืช เพื่อผลิตแจกจ่ายแก่จังหวัด

๕. การขยายผลสู่เกษตรกร

- เมื่อเกิดสภาพปัญหาการระบาดของศัตรูพืชของเกษตรกร สามารถจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหา (โรงเรียนเกษตรกรในพระราชดำริ)

๖. การประสานงานหน่วยงาน

- ให้จังหวัดแจ้งอำเภอที่ต้องการขอรับการสนับสนุนปฏิบัติตามขั้นตอนของ ศูนย์บริหารศัตรูพืช
- จังหวัด และ ศูนย์บริหารศัตรูพืช ปฏิบัติตามขั้นตอนการขอรับการสนับสนุน

อื่นๆ

ส่วนกลางพัฒนาระบบข้อมูล IT คลินิกพืช

กลุ่มที่ ๕ การบริหารจัดการศูนย์ปฏิบัติการ

หัวใจสำคัญ

- การบริหารงาน
- การบริหารบุคคล
- การบริหารงบประมาณ

การบริหารงาน

- จัดลำดับความสำคัญของแต่ละงาน
- วางแผนการทำงานและมอบหมายความรับผิดชอบ
- ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย/ผู้บริหารต้องติดตามและนิเทศงานระหว่างปฏิบัติงาน
- สรุปและประเมินผลเพื่อการพัฒนางานในปีหน้า
- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานที่ประสบความสำเร็จ

การบริหารบุคคล

- การทำงานเป็นทีม
- การปฏิบัติงานทดแทนกันได้
- การพัฒนาบุคลากร

การทำงานเป็นทีม

- แบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานชัดเจน
- มีการปรึกษาหารือ ร่วมคิด แก้ไขปัญหาไปสู่จุดมุ่งหมายและแนวทางเดียวกัน
- ยอมรับมติของที่ประชุม

การปฏิบัติงานทดแทนกันได้

- มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน (รุ่นพี่ถ่ายทอดการปฏิบัติงานให้รุ่นน้อง) การพัฒนาบุคลากร
- การศึกษาดูงาน
- การฝึกอบรม อาทิ จากหน่วยงานอื่น เช่น กรมวิชาการ มหาวิทยาลัย ฯลฯ
- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศูนย์ปฏิบัติการ
- การสอนงาน เช่น รุ่นพี่สอนรุ่นน้อง
- สร้างขวัญและกำลังใจ เช่น จัดงานเลี้ยงประจำปี

การบริหารงาน

- จัดลำดับความสำคัญของแต่ละงาน
- วางแผนการทำงานและมอบหมายความรับผิดชอบ
- ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย/ผู้บริหารต้องติดตามและนิเทศงานระหว่างปฏิบัติงาน

- สรุปและประเมินผลเพื่อการพัฒนางานในปีหน้า
- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานที่ประสบความสำเร็จ

การบริหารงบประมาณ

- วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณชัดเจน
- ใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน/โครงการ
- ขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณภายนอก

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานศูนย์

- บุคลากรศูนย์มีช่องว่างระหว่างวัย(อายุ/ประสบการณ์)
- ขาดความต่อเนื่องในการส่งเสริมด้วยข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ พื้นที่รับผิดชอบ
- บุคลากรรุ่นใหม่ขาดความรู้/ประสบการณ์ด้านการส่งเสริม เช่น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เทคนิคการถ่ายทอดความรู้
- ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน เช่น ประชาสัมพันธ์

แนวทางการแก้ไข

- รุ่นพี่ถ่ายทอดความรู้/ประสบการณ์ ให้รุ่นน้องร่วมกันปฏิบัติงาน
- มีการบูรณาการกับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น กษจ. กษอ.
- ศูนย์จัดทำองค์ความรู้ต่างๆ ภายในศูนย์
- จัดฝึกอบรมความรู้ต่างๆ ให้เจ้าหน้าที่
 - เทคนิคในการดำเนินงานโครงการ
 - การบันทึกข้อมูลงานโครงการต่างๆ
 - เทคนิคการถ่ายทอดความรู้ด้านงานส่งเสริมการเกษตร
- มีการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการระหว่างศูนย์ด้วยกันโดยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมด้วย(ประชุมสัญจร)

สรุปผลการประเมินผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับเขต(RW)
ภาคตะวันออก ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ และงานแสดงมุทิตาจิตผู้เกษียณอายุราชการ
วันที่ ๒-๔ กันยายน ๒๕๕๖

ณ โรงแรมสตาร์ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนตัว

ผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ ๕๒ เป็นชายร้อยละ ๔๘ โดยมีอายุอยู่ในช่วง ๓๑-๔๐ ปี ร้อยละ ๓๖ รองลงมาคือ ๕๑-๖๐ ปี ร้อยละ ๓๒ และ ๔๑-๕๐ ปี ร้อยละ ๒๓ ตามลำดับ ทุกคนเป็น นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ระดับชำนาญการร้อยละ ๔๘ รองลงมาคือปฏิบัติการ ร้อยละ ๓๕ และ ชำนาญ การพิเศษ ร้อยละ ๑๗

ส่วนที่ ๒ ด้านวิชาการ

บรรยายความรู้/อภิปรายคณะ

๑. ผู้เข้าสัมมนามีความพึงพอใจการอภิปรายคณะ ประเด็น “เล่าขานตำนานส่งเสริมการเกษตร” ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๔.๕๙)
๒. ผู้เข้าสัมมนามีความพึงพอใจการบรรยาย เรื่อง รู้เท่าทัน AEC (Asean Economic Community) ใน ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๙)
๓. ผู้เข้าสัมมนามีความพึงพอใจการบรรยาย เรื่อง Zoning ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๑๕)
๔. ผู้เข้าสัมมนามีความพึงพอใจการบรรยาย เรื่อง สรุปผลโครงการบริหารจัดการผลไม้ภาคตะวันออก ปี ๒๕๕๖ มาตรการกระจายผลผลิตสู่ผู้บริโภคในภูมิภาคต่างๆ โครงการ MOU HYDROPONICS ใน ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๕)

สรุป ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจในการบรรยายความรู้/อภิปรายคณะ ทั้ง ๔ เรื่อง ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๑๙)

อภิปรายกลุ่ม/ถอดองค์ความรู้

๑. ผู้เข้าสัมมนามีความพึงพอใจการอภิปรายกลุ่ม ประเด็น การบริหารจัดการในการพิมพ์สมุดทะเบียน เกษตรกร (กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ) ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐)
๒. ผู้เข้าสัมมนามีความพึงพอใจการอภิปรายกลุ่ม ประเด็น การถอดองค์ความรู้ เรื่องการผลิตสับปะรด โรงงาน (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต) ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๐)
๓. ผู้เข้าสัมมนามีความพึงพอใจการอภิปรายกลุ่ม ประเด็น การถอดบทเรียน smart officer (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร) ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๑๘)
๔. ผู้เข้าสัมมนามีความพึงพอใจการอภิปรายกลุ่ม ประเด็น ผลการทำงานจัดการศัตรูพืชตามภารกิจกลุ่ม อารักขาพืช(กลุ่มอารักขาพืช) ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๑๘)
๕. ผู้เข้าสัมมนามีความพึงพอใจการอภิปรายกลุ่ม ประเด็น การบริหารจัดการศูนย์ปฏิบัติการ (ศูนย์ ปฏิบัติการ) ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๙)
๖. ผู้เข้าสัมมนามีความพึงพอใจการอภิปรายกลุ่ม ประเด็น การดำเนินงานและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร) ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๙)

สรุป ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจในการอภิปรายกลุ่ม/ถอดองค์ความรู้ ทั้ง ๖ เรื่อง ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๑)

ส่วนที่ ๓ การให้บริการ

๑. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจที่พัก/ สถานที่ฝึกอบรม ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๔)
๒. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจการให้บริการของคณะผู้จัดฯ ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๙)
๓. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจวิทยากร ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๕)
๔. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจเอกสารประกอบการสัมมนา ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๑๑)
๕. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจหัวข้อการสัมมนา ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๓)
๖. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจระยะเวลาในการจัดสัมมนา ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๑)
๗. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจอาหารในที่สัมมนา ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๕)

สรุป ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจในการให้บริการ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๘)

สรุปว่า การสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับเขต (RW) ภาคตะวันออก ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ และงานแสดงมุทิตาจิตผู้เกษียณอายุราชการ ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจในด้านวิชาการและการบริการ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๑๔)

ส่วนที่ ๔ ข้อเสนอแนะ

๑. ดำเนินการได้ดีแล้ว
๒. ช่วงเวลาการจัดสัมมนา กับผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่เหมาะสมกัน
๓. ควรมีความรู้ด้านอื่นๆ นอกจากด้านส่งเสริมการเกษตร เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การพัฒนาสุขภาพ กาย ใจ ฯลฯ
๔. เพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศควรจะมีการเวียนไปจัดตามจังหวัดอื่นๆ ในภาคตะวันออกบ้าง
๕. ควรปรับปรุงเรื่องการบริหารเวลา
๖. ควรมีกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รู้จัก และสร้างความคุ้นเคย
๗. อภิปรายคณะ “เล่าขานตำนานส่งเสริมการเกษตร” พิธีกรในการอภิปรายควรศึกษาข้อมูลของผู้สัมมนามาก่อน ควรลำดับขั้นตอนให้ผู้อภิปรายได้ถ่ายทอดอย่างต่อเนื่อง แล้วจึงจับประเด็นในภายหลัง
๘. การเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลา ควรแจ้งจังหวัดให้ชัดเจน หรือเชิญผู้เกษียณอายุล่วงหน้าสักเล็กน้อย